

Esiopetuksen opetussuunnitelmaan perustuva lukuvuosisuunnitelma

Lukukausi 2024–2025

Päiväkoti: Kangasniemen päiväkoti

Esiopetusyksikkö: Kangasniemen esiopetus

Esiopetusyksikön yhteistyökoulu: Metsäkylän yhtenäiskoulu

Käsitelty esiopetusyksikössä: 23.09.2024

Esiopetuksen yleinen järjestäminen

Työ- ja loma-ajat

Lukuvuonna 2024-2025	
Syyslukukausi	7.8.-20.12.2024
Syysloma (vko 42)	14.-20.10.2024
Kevätlukukausi	7.1.2025–30.5.2025
Talviloma (vko 9)	24.2. – 2.3.2025
Pääsiäisloma	17.4. – 21.4.2025

Laaja-alainen osaaminen esiopetuksessa

Ajattelu ja oppiminen

Esiopetuksessa rohkaisemme ja autamme lapsia kehittämään ajattelun ja oppimisen taitojaan sekä vahvistamme lasten luottamusta omaan osaamiseensa. Annamme arjessa tilaa lasten kysymyksille ja ihmettelulle ja luomme yhdessä keskustelukuluttuuriin, jossa on aikaa lasten ajatuksille ja ideoille esim. aamu- ja päiväpiirien yhteydessä. Erilaisten leikkien, pelien ja tutkivan oppimisen periaatteita mukailen tarjoamme lapsille oivaltamisen ja uuden löytämisen iloa. Aikuinen on aktiivinen ja virittää lapset pohtimaan yhdessä heitä kiinnostavia asioita esim. maailmanympärimatkaan liittyen. Ohjataan lasten kriittisen ajattelun kehittymistä kysyen ja kyseenalaistaen, ei valmiita vastauksia antamalla.

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

Alkusyksystä kiinnitämme toiminnassa huomiota tutustumiseen ja ryhmäytymiseen. Pohdimme yhdessä lasten kanssa sääntöjä ryhmälle sekä hyvänä kaverina olemisen periaatteita, joista koostetaan huoneentaulu seinälle yhteiseksi muistutukseksi. Vuorovaikutustaitoja harjoitellaan päivittäisissä arjen tilanteissa sekä ohjatuilla tunne- ja vuorovaikutustuokioilla. Toisten kuuntelua harjoitteleminen sekä ohjatuilla oppimishetkillä ja että yleisesti arjessa. Huolehdimme, että jokaisella on mahdollisuus saada äänensä kuuluviin ja jokainen kunnioittaa toisen puheenvuoroa. Aikuiset ovat mallina myönteisen vuorovaikutussuhteen kehittämisessä moninaiseen ympäristöön. Kasvattajat tiedostavat koko ajan, että lapset havainnoivat aikuisia ja omaksuvat samalla toisiin ihmisiin suhtautumista, puhetapaa jne. Kulttuurista osaamista harjoitellaan mm. maailmanympärimatkan myötä eri kulttuureihin ja tapoihin tutustuen. Kulttuurikasvatuksessa hyödynnämme paikallista Kulttuurikudeverkostoa ja sen antia.

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot sekä kehotunnekasvatus

Esiopetuksessa lapsia ohjataan huolehtimaan itsestään ja omista tavaroistaan. Harjoitteleminen ruoan itse ottamista turvallisuus ja hygienia huomioiden. Aikuiset syövät lounaan lasten parissa ja mallintavat samalla hyviä ruokailutapoja- ja tottumuksia, kuten lautasmallin mukaista ruokailua. Lasten hyvinvointia ja oppimista tuemme ulkoilemalla joka päivä säällä kuin säällä. Kiinnitämme huomiota monipuoliseen ja riittävään liikuntaan lasten hyvinvoinnin ja oppimisen edellytyksenä. Lapsia ohjataan toimimaan turvallisesti lähiliikenteessä.

Monilukutaito ja digitaalinen osaaminen

Esiopetuksessa tuemme kirjoittamisen, lukemisen ja numeerisen lukutaidon kehittymistä monipuolisilla työtavoilla ja -menetelmillä. Opettelemme yhdessä tiedonhakuja lapsilta nousseiden kysymysten myötä. Kirjan lukuhetket ovat usein osallistavia ja ne sisältävät samalla kuvatulkintaa ja kuullun ymmärtämisen tehtäviä. Lapsia kannustetaan tutkimaan, käyttämään ja tuottamaan erilaisia viestejä. Medialukutaidon kehittymistä tuetaan hyödyntämällä tablettia oppimispeleihin (esim. Ekapeli, PikkuKakkosen Eskari), kuvaamiseen ja laululeikkeihin. Kuvanlukutaitoa

Varhaiskasvatus ja esiopetus

harjaannutamme lisäksi esim. retkillä liikennemerkkejä tulkiten. Hyödynnämme Ylöjärven omaa Digisalkkua toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Osallistuminen ja vaikuttaminen

Esiopetuksen toimintaa suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhdessä lasten kanssa. Vaikuttamisen kokemuksen lapset saavat esim. lastenkokouksissa, joissa he saavat mahdollisuuden kertoa mielipiteensä mm. äänestyksen kautta. Lapsia kannustetaan auttamaan toisia ja pyytämään tarvittaessa apua.

Yritteliäisyys

Esiopetuksessa harjoitellaan työskentelyä itsenäisesti sekä ryhmässä yhdessä toisten kanssa. Lapsia kannustetaan pitkäjänteisyyteen ja sisukkuuteen työn loppuunsaattamiseksi. Samalla panostamme oppimisen taitojen harjoitteluun ja autamme lasta jaksamaan; pilkotaan tehtävää pienemmäksi esim. kuvin, jotta lapsi voi kanavoida keskittymistään paremmin ja näin saada tehtävän tehtyä loppuun asti. Käytetään sektorikelloa, jotta aika hahmottuu ja rajautuu selkeämmin. Tarvittaessa pidetään taukojumppaa ja jatketaan taas yhdessä. Leikin kautta lapset saavat kokemuksia työnteosta ja ammasteista. Leikki- ja oppimisympäristöjä kehitetään nämä asiat huomioiden. Ammatteihin liittyvissä leikeissä harjoitellaan tilanteeseen sopivaa, asianmukaista käyttäytymistä sekä yhteistyötaitoja. Lisäksi pyrimme järjestämään yritysvierailun paikalliseen yritykseen.

Esiopetusryhmän toimintakulttuuri

Esiopetuksen tehtävänä on tarjota lapsille positiivisia oppimiskokemuksia. Kangasniemen esiopetuksessa on toteutettu viime lukuvuosina esiopetuksen järjestämisen mallina Matkaa maailman ympäri. Malli on koettu erittäin toimivana ja motivoivana niin lasten, huoltajien kuin henkilöstön taholla. Toteutamme matkan myös tänä lukuvuotena. Matka kestää koko esiopetusvuoden ja nimensä mukaisesti sen aikana matkataan ympäri maailman tutustuen mm. maailman karttaan, maanosiin sekä monipuolisesti eri maiden kieliin ja kulttuureihin.

Matka on suunniteltu siten, että esiopetussuunnitelman oppimisen alueet toteutuvat monipuolisesti. Matkalla nivoutuvat yhteen kulttuuri-, katsomus-, ympäristö-, taide-, tiede-, musiikki-, liikunta- ja ruokakasvatus, matemaattiset sekä kielelliset sisällöt ja eri kieliin tutustuminen. Oppiminen tapahtuu leikkien, tutkien ja toimien sekä erilaisia tieto- ja viestintäteknologisia laitteita hyödyntäen. Uusia tietoja ja taitoja opitaan vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Oppiminen on kokonaisvaltainen tapahtuma, jossa toiminta, tunteet, aistihavainnot, keholliset kokemukset ja ajattelu yhdistyvät.

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Matkan eheytetty, eri oppimisen alueita yhdistelevä pedagoginen toiminta mahdollistaa asioiden ja ilmiöiden laaja-alaisen tarkastelun. Matkalla toteutuvatkin niin ikään monipuolisesti myös laaja-alaisen osaamisen alueet. Matkan aikana luodaan rohkeutta, innostusta, luottamusta ja avoimuutta uusia asioita kohtaan, harjoitellaan monipuolisesti monilukutaitoa, tieto- ja viestintäteknologisia taitoja, kulttuurista osaamista sekä vuorovaikutustaitoja, joita tarvitaan yhä monimuotoisemmassa maailmassa. Osallistumisen ja vaikuttamisen taidot sekä motivaatio oppia uutta vahvistuvat, kun lapset saavat itse olla mukana vaikuttamassa siihen, mitä matkalla tehdään ja miten. Tärkeää on lapsen oma toiminta ja luottamus omiin mahdollisuuksiinsa oppijana. Annetaan lapsille mahdollisuus esittää toiveita maista, joissa esiopetusvuoden aikana vierailaan. Aloitetaan matka maailman ympäri perehtymällä suomalaiseen kulttuuriin. Matkaa dokumentoidaan aktiivisesti ja tehdään dokumentoinnin kautta vahvasti näkyväksi myös vanhemmille. Matkan ohella käytämme soveltaen myös Ystävien eskari -esiopetusmateriaalia ja siihen liittyvää digimateriaalia.

Hyvinvointi ja turvallinen arki

Kiusaamisen ehkäisyssä näemme tärkeinä vahvan peruspedagogiikan, jolla luodaan jo kauden alussa turvallinen ilmapiiri ja yhteiset sopimukset lasten kanssa. Erilaiset ryhmä- ja vuorovaikutusleikit tutustuttavat lapset toisiinsa ja edistävät kaikkien kaveruutta. Leikissä lapset oppivat myönteistä vuorovaikutusta toisiltaan ja aikuisen ohjaamina. Panostamme tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetteluun arjen tilanteissa sekä hyödynnämme opetuksessa erilaisia tunnetaitomateriaaleja esim. Eläinten Rauhametsä- ja Askeleittain -materiaaleja. Kuuntelemme lapsia herkällä korvalla: kuulluksi tuleminen, osallistaminen ja oikeudenmukaisuuden kokemus rakentavat luottamusta ja vaikuttavat myönteisesti toimintakulttuuriin. Kiusaamisen ehkäisyssä lasten havainnoinnilla ja ennakkoinnilla on keskeinen sija. Kiusaamistilanteisiin puuttuu toiminnan huomannut aikuinen välittömästi ja selvittää tilanteet rakentavasti käyttäen esim. Miniverso-menetelmää. Olennaista on varmistaa tilanteen kulku ja tausta sekä selvittää, ettei kyse ole väärinkäsityksestä tai vahingosta. Epäsuorassa kiusaamisessa aikuisen tehtävä on ohjata ja opettaa lapselle sellaisia toimintatapoja, että jokainen lapsi saa kokemuksia myönteisestä vuorovaikutuksesta ja kokee tulevaisuutensa hyväksytyksi ryhmässä. Aikuinen toimii itse esimerkkinä ja ohjaa toiminnallaan pois ei-toivotusta käytöksestä.

Huoltajien osallisuus esiopetuksessa

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Huoltajilla on mahdollisuus tulla kuulluksi/osalliseksi päivittäisissä kohtaamisissa ja keskusteluissa sekä syksyllä että keväällä käytävien oppimissuunnitelmakeskustelujen ja tuen tarpeen arvioinnin kautta. Huoltajat saavat esittää toiveitaan esiopetukselle esiopetussuunnitelmakeskusteluissa, eVakan kautta sekä päivittäisissä kohtaamisissa. Esiopetuksessa teemme yhteistyötä huoltajien kanssa huomioiden jokaisen perheen taustan, katsomuksen ja arvot. Huoltajilla on mahdollisuus osallistua ja arvioida toimintaamme erilaisten asiakastytyväisyyskyselyiden kautta. Kuuntelemme vanhempien ideoita ja toiveita ja toteutamme niitä mahdollisuuksien mukaan. Vanhemmille annetaan mahdollisuus tuoda toiveitaan esiin myös nimettömästi Padlet-seinän kautta. Vanhempainillassa vanhemmille esiteltiin esiopetuksen sisältöä ja käytänteitä. Esittelimme myös oppimisympäristöä ja vanhemmat saivat ideoida oppimis- ja leikkiympäristöä kyselyn avulla.

Huoltajat osallistuvat lapsen oppimissuunnitelman tai tuensuunnitelman/hojksin laatimiseen. Huoltajien kanssa keskustellaan ja sovitaan yhdessä lapsen tavoitteet esiopetusvuodelle. Keskustelussa käydään läpi lapsen vahvuuksia ja oppimisen tavoitteita, joita lapsen tulisi harjoitella esiopetusvuoden aikana kotona sekä esiopetuksessa. Yhteisiä keskusteluja voidaan pitää sovitusti useampia vuoden aikana.

Tiedottaminen huoltajille

Esiopetusta, alkuopetusta ja varhaiskasvatusta koskevissa tiedotettavissa asioissa käytämme eVaka-sovellusta. Toiminnan pedagogiseen dokumentointiin käytämme Padlet- ja Instagram-sovelluksia. Lasta koskevista henkilökohtaisista asioista kerrotaan huoltajille päivittäisissä kohtaamisissa sekä eVaka-viesteillä.

Meille voi myös soittaa ja lähettää tekstiviestejä, mutta Whatsapp-viestejä emme vastaanota emmekä lähetä tietoturvaan liittyvistä syistä.

Vanhemmille tiedotetaan eVakan kautta esi- ja alkuopetuksen suunnitellusta yhteistyöstä ja sen aikataulusta suunnitelmien varmistuttua. Syksyn vanhempainillassa vanhemmille on esitelty esi- ja alkuopetuksen yhteistyön toteutumista edelliseltä toimintakaudelta.

[Esi- ja alkuopetuksen joustavat toimintatavat](#)

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Käytännön yhteistyön toteuttamisen muodot ja aikataulut täydennetään tämän lukuvuoden osalta yhteistyön alkamisen myötä.

Yhteistyötä suunnitellaan kerran kuukaudessa kokoontuvassa Metsäkylän koulun esi- ja alkuopetustiimissä.

Esi- ja alkuopetuksen vastuu- ja yhteyshenkilöitä ovat esiopettajat ja tuen lasten kohdalla lisäksi varhaiskasvatuksen erityisopettaja, koulun ensimmäisten luokkien opettajat, rehtori ja koulun erityisopettaja.

Lapsen tuen suunnitelmat siirretään vanhempien suostumuksella tulevaan kouluun ja lisäksi käydään lapsikohtainen tiedonsiirtokeskustelu esiopetusvuoden keväällä.

Mukana tuen palavereissa ovat lapsen vanhemmat, esiopettaja sekä koulun ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Tarpeen mukaan oppilashuollon edustus (koulukuraattori/ -psykologi, terveydenhoitaja) sekä mahdolliset terapeutit.

Mahdollisuus esi- ja alkuopettajien sekä koulun ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien kesken jatkuvaan yhteistyöhön, keskusteluun sekä konsultointiin lapsen tuen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa. Yhteistyö ei rajoitu nivelvaiheeseen vaan voi jatkua läpi esi- ja alkuopetuksen. Lapsen tuen järjestäminen huomioidaan niin esi- ja alkuopetuksessa kuin joustavan esi- ja alkuopetuksen toiminnassa.

Esiopetuksen toteuttaminen

Pääpaino opetuksessa on leikkivässä, tutkivassa ja toiminnallisessa toiminnassa. Lapsi oppii asioita kehollisesti ja kokonaisvaltaisesti. Pienen lapsen ei vielä tarvitse osata istua pitkiä aikoja paikoillaan kynätehtäviä tehden, eikä sitä eskarilaiselta vaadita. Oppiminen tapahtuu kokeilemalla ja tekemällä. Vuorovaikutustaitoja opitaan leikkilanteissa ja arjen kohtaamisissa. Rakennetaan toimintaa lasten mielenkiinnonkohteiden ympärille ja ollaan mukana lasten leikeissä. Rikastetaan ja viedään leikkejä eteenpäin tarjoten materiaaleja ja toimintamalleja. Tauotetaan istumista ja tehdään asioita toiminnallisesti. Kuunnellaan lasten tarpeita ja järjestetään opetusta lasten tarpeiden ja jaksamisen mukaan.

Tavoitteenamme on lisätä lasten mahdollisuuksia liikkua eri tavoin esiopetuspäivän aikana. Kannustamme ja ohjaamme lapsia monipuoliseen liikkumiseen sekä iloitsemaan liikunnan riemusta. Ulkoilemme ja retkeilemme paljon, mikä mahdollistaa erilaisten motoristen perustaitojen harjoittelun.

Liikunnan avulla harjoittemme myös matemaattisia ja kielellisiä valmiuksia sekä yhteisten liikuntaleikkien kautta harjoittemme myös vuorovaikutustaitoja. Tarjoamme lapsille tilaisuuksia kerrata jo opittuja sekä harjoitella uusia liikuntataitoja. Tavoitteenamme on suunnitella ja

Varhaiskasvatus ja esiopetus

toteuttaa toimintaa, johon kaikilla lapsilla on mahdollisuus osallistua sekä mahdollisuus saada liikunnasta ilon ja onnistumisen kokemuksia. Lasten toiveita ja ehdotuksia kysytään ja huomioidaan esim. yhteisiksi liikuntaleikeiksi lapset ovat ehdottaneet erilaisia hippoja ja polttopalloa.

Liikumme lasten kanssa päiväkodin pihan lisäksi lähialueen puistoissa ja metsissä. Samalla lapset tutustuvat turvalliseen liikenteessä kulkemiseen. Esiopetusryhmällä on viikoittain käytössä päiväkodin jumppasali. Hyödynnämme Ylöjärven jäähallia ja Ilves-areenaa. Talvella hiihdämme lähiympäristössä mahdollisuuksien mukaan.

Esiopetuksen arviointi

Arvioimme toimintaamme ja sen käytäntöjä jatkuvasti arjessa sekä yhteisissä palavereissa, kuten varhaiskasvatuksen opettajien viikoittaisissa palavereissa ja tiimipalavereissa. Käytämme kuhunkin arvioitavaan asiaan soveltuvia arviointitapoja toiminnan arvioinnin- ja kehittämistyön tukena. Suunnittelemme toimintaamme kirjallisesti. Arvioimme toteutunutta toimintaa ja arvioinnin tulosten pohjalta kehitämme toimintaamme jatkuvasti läpi toimintakauden.

Lasten oppimisen arvioinnin välineinä käytetään arjen havainnointia sekä arviointilomakkeita (Makeko/Lukimat, Lukimato, KPT). Hyödynnämme lasten taitojen havainnoinnissa tiedonsiirtolomaketta sekä syksyllä että keväällä. Näiden lomakkeiden anti on suuntaa antavaa ja toimii suunnittelemisen sekä oikea-aikaisen opetuksen välineenä. Arvioinnin avulla voidaan tunnistaa lapsen mahdollinen tuen tarve ja auttaa lapsia, joilla on esim. oppimisvaikeuksia. Tiimikeskusteluissa keskustelemme lasten tarpeista ja tavoitteista sekä arvioimme niiden toteutumista.

Lapset pääsevät arvioimaan ryhmän toimintaa päivittäin yhteisten keskustelujen kautta. Arvioimme mm. päivän sujumista ja toteutuneen toiminnan sisällön mielekkyyttä kullekin lapselle. Järjestämme myös lastenkokouksia, joissa lapsilla on mahdollisuus sekä arvioida että kehittää esiopetusta. Lapsen osallisuus aikuisen ohjaamana oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja arvioinnissa on olennaista. Sekä ryhmä- että yksilökohtaista arviointia tehdessä käytetään lapsia osallistavia, lapsilähtöisiä menetelmiä, kuten kuvallisia hymynaamoja, peukkumerkkejä, konkreettisia helmiä yms. Hyödynnämme lasten itsearvioinnissa myös Ystävien eskari –kirjan kynätehtävämateriaaleja.

Lapsen osallistumisella arviointiprosessiin on suuri merkitys hänen oppimiselleen ja kehitykselleen. Opetellessaan arvioimaan omaa toimintaansa lapsi oppii samalla ajattelun taitoja sekä

Varhaiskasvatus ja esiopetus

rakentamaan minäkuvaansa. Tässä aikuisen antamalla välittömällä rohkaisevalla palautteella on suuri merkitys. Lapsia kannustetaan arvioimaan omaa sekä ryhmän työskentelyä toimintahetkillä ja arjen tilanteissa. Jokaisen lapsen kanssa käydään yhdessä läpi hänen omia toiveitansa esiopetusvuodelle. Yhteinen arviointi tapahtuu haastatteluiden ja esim. piirtämisen kautta. Lapsen kanssa arvioidaan yhdessä hänen oman oppimisensa etenemistä esiopetusvuoden aikana. Lisäksi lapsia haastatellaan vuoden aikana oman oppimisen etenemisestä. Lapset ovat tietoisia tavoitteistaan esiopetusvuodelle ja niiden toteutumista seurataan yhdessä lapsen kanssa.

Pedagoginen tuki

Esiopetukseen osallistuvat lapset kuuluvat perusopetuslain mukaisen kasvun ja oppimisen tuen piiriin. Perusopetuslaki korostaa lapsen edun ensisijaisuutta. Esiopetukseen osallistuvan lapsen tuen tarpeet tunnistetaan ja niiden ilmentyessä hänelle järjestetään tarkoituksenmukaista tukea. Oikeanlaisen tuen saaminen on jokaisen lapsen oikeus. Riittävän varhaisella ja oikein kohdennetulla tuella voidaan edistää lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia merkittävästi. Tuen tarpeen havainnointi ja tukitoimien toteuttaminen kuuluvat koko henkilöstölle heidän koulutuksensa, työnkuviansa ja vastuidensa mukaan.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (Veo) osallistuu lapsen tuen tarpeen, tukitoimenpiteiden ja niiden toteuttamisen havainnointiin, arviointiin, mallintamiseen ja toteuttamiseen tarpeen mukaan. Erityisopettaja osallistuu ryhmien toimintaan säännöllisesti ja toimii yhteistyössä esiopetuksen henkilökunnan kanssa. Erityisopettaja osallistuu lasten tuen palavereihin tukea suunniteltaessa, sekä sitä arvioitaessa.

Tuen tarpeen ilmetessä huoltajan kanssa keskustellaan tuen saamisen mahdollisuudesta, tuen tasosta sekä käytettävistä tuen menetelmistä. Tuen tarvetta ja käytettäviä tukitoimia arvioidaan ja suunnitellaan esiopettajan kirjaaman pedagogisen arvion (tehostettu tuki) tai pedagogisen selvityksen (erityinen tuki) avulla.

Tuen järjestämisen lähtökohtana ovat lapsen vahvuudet, sekä oppimiseen ja kehitykseen liittyvät tarpeet. Kehityksen ja oppimisen tuki rakentuu mm. lasten yksilöllisiin tarpeisiin vastaamisesta sekä yhteisöllisistä ja oppimisympäristöihin liittyvistä ratkaisuista. Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki järjestetään osana esiopetuksen päivittäistä toimintaa.

Ylöjärven kaupungin esiopetuksessa on käytössä kolmiportainen tuki. Tuki jaotellaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen.

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Yleinen tuki on lapselle annettavaa pedagogista opetusta, ohjausta sekä toimintaympäristöön ja ryhmärakenteisiin liittyviä ratkaisuja. Esiopetuksen henkilöstö miettii yhdessä lapsen toimintaa, sekä oppimista tukevia ratkaisuja. Yhdessä sovitut ja lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmaan (LEOPS) kirjatut toimintatavat yhdenmukaistavat ryhmän henkilökunnan toimintatapoja lapsen tueksi. LEOPSiin kirjataan toimintatavat ja huomioidaan käydään huoltajien kanssa läpi syksyn LEOPS keskustelussa. Jos yleisen tuen menetelmät arvioidaan riittämättömiksi, tukea voidaan vahvistaa tehostettuun tai erityiseen tukeen.

Tehostetussa tuessa lapsi tarvitsee enemmän ja säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tuen muotoja toisiaan täydentävinä. Tehostetun tuen muotoja yleisen tuen menetelmien lisäksi ovat mm. lapsen kasvun ja opetuksen yksilöllistäminen, joustavat ryhmittelyt ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan antama tuki ja opetus.

Erityisessä tuessa lapsen tuen tarve on kokoaikaista, jatkuvaa ja yksilöllistä. Erityisessä tuessa yleisen ja tehostetun tuen menetelmien lisäksi lapsen hoidossa korostuu henkilökohtainen ohjaus, erityisosaaminen ja monialainen yhteistyö.

Rakenteellisina tukimuotoina tehostetussa ja erityisessä tuessa voivat olla esim. ryhmän lapsimäärän pienentäminen, varhaiskasvatuksen ohjaaja resurssi, vahvistettu henkilöstöresurssi tai tuettu esiopetusryhmä.

Tukitoimien tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä, edistää elinikäistä oppimista sekä koulutuksellisen, ja sosiaalisen tasa-arvon toteuttamista.

Lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelman toteutumista sekä lapsen tuen tarvetta, riittävyyttä ja tarkoituksenmukaisuutta on arvioitava, ja suunnitelma on tarkistettava vähintään kerran vuodessa. Useammin, jos lapsen tarpeet sitä edellyttävät.

Kaikki tukimuodot tulee järjestää suunnitelmallisesti lapsen kehitystason ja yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Tukea suunnitellaan yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa.

Lapsi on oikeutettu tukitoimiin, vaikka lapsen huoltajat olisivat tuen antamisesta eri mieltä.

Kangasniemen päiväkodin esiopetuksessa toteutetaan joustavaa esi- ja alkuopetusta yhteistyössä Metsäkylän yhtenäiskoulun kanssa. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön yksi tärkeimmistä tavoitteista on lapseen liittyvän tiedon ja toimintatapojen siirtyminen eskarista koululle, toiminnan, yhteisten hetkien ja kohtaamisten kautta.

Esiopetusryhmissämme toteutetaan yleisen- tehostetun sekä erityisen tuen menetelmiä esioppilaiden tarpeen mukaan. Teemme yhteistyötä päiväkodin oman erityisopettajan kanssa viikoittain. Erityisopettaja osallistuu ryhmän toimintaan rinnakkais- ja yhteisopettajana. Tarvittaessa Veo antaa myös erillistä erityisopetusta. Erityisopettaja konsultoi ja auttaa

henkilöstöä niin laadukkaan peruspedagogiikan asioissa, kuin kaikilla tuen eri tasoilla. Huoltajat voivat myös olla yhteydessä erityisopettajaan lapsen liittyvissä esiopetuksen tuen asioissa.

Kangasniemen päiväkodin esiopetuksen erityisopettaja on Marika Pätäri p.040 580 6293

Esiopetusryhmän opiskeluhoolto

Esiopetusryhmän käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut

lääkäri: Miika Reinikainen

terveydenhoitaja: Liinu Rinne

psykologi: Sanna Kleemola

kuraattori: Mikko Salmela

Esiopetusyksikön yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän kokoonpano:

Esiopetusyksikön yhteisölliseen opiskeluhoitoryhmään kuuluu päiväkodinjohtaja, esiopettajat, varhaiskasvatuksen erityisopettaja sekä tarvittaessa kutsuttavat psykologi, koulukuraattori, koulun erityisopettaja, neuvolan terveydenhoitaja tai lääkäri sekä huoltajien ja lasten edustus tarpeen mukaan. Yhteisölliseen opiskeluhoitoryhmään voivat myös tarpeen mukaan osallistua muiden asiantuntijoiden tai yhteistyötahojen edustajat.

Esiopetusyksikön yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän kokoontumisaikataulu:

Yhteisöllinen opiskeluhoito ryhmä kokoontuu kaksi kertaa syyskaudella ja kaksi kertaa kevätkaudella.

Esiopetusyksikön yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän toiminnan sisältö:

Yhteisöllisten opiskeluhoitoryhmän tapaamisten tarkoitus on keskustella esiopetusympäristön hyvinvointia, terveellisyttä, esteettömyyttä ja turvallisuutta lisäävistä toimista sekä esiopetuksen järjestämisestä hyvinvointia ja mielenterveyttä tukevana toimenä.

Opiskeluhoollon yhteistyö lähikoulun kanssa:

Esiopetuksen henkilöstöllä on mahdollisuus konsultoida tarvittaessa koulun terveydenhoitajaa, kuraattoria, psykologia tai erityisopettajaa. Esiopetuksen henkilöstö osallistuu tarvittaessa koulun yhteisöllisiin opiskeluhoollon palavereihin.

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Kangasniemen esiopetuksessa on keskusteltu lasten kanssa yhteisistä toimintatavoista ja laadittu lasten kanssa säännöt 9.8.2024.

Toimintatapa esiopetusryhmässä poissaolojen seuraamiseen ja niihin puuttumiseen:

Esiopetuksessa seurataan lasten esiopetukseen osallistumista. Huoltajat ilmoittavat sairaspöissaoloista ja anovat lupaa muista syistä johtuviin poissaoloihin. 1-5 päivän poissaoloista ilmoitetaan kirjallisesti tai sähköisesti esiopettajalle ja yli viiden päivän poissaoloon haetaan lupa kirjallisesti tai sähköisesti päiväkodin johtajalta.

Jos poissaoloja alkaa kertyä paljon, kirjataan niitä ylös ja keskustellaan vanhempien kanssa poissaolojen syistä ja esiopetuksen velvoittavuudesta. Tarvittaessa konsultoidaan päiväkodin johtajaa.

Kuvaus esiopetusryhmän kuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevasta toiminnasta (jos ryhmässä on kuljetettavia lapsia):

Kangasniemen esiopetuksessa ei ole kuljetettavia lapsia.

Esiopetusryhmän käytännöt lapsen ohjaamisessa opiskeluhoitopalveluihin:

Huolen herätessä esiopetusryhmässä esiopettaja konsultoi ensin nimettömästi opiskeluhoitohenkilöstöä ja sopii huoltajien ja opiskeluhoitotoimijoiden kanssa yksilökohtaisen opiskeluhoitopalaverin tarvittaessa.

Huoltajia kehoitetaan ottamaan tarvittaessa yhteyttä lapsensa esiopetusryhmän opettajaan, joka ohjaa heidät oikeaan palveluun. Yksilökohtaisen opiskeluhoitotoimialainen ryhmä voi kokoontua huoltajan tai esiopetushenkilöstön pyynnöstä.

Esiopetusryhmässä käytettävät menettelytavat asiantuntijaryhmän kokoamisessa ja suostumuksen hankkimisessa:

Monialaista opiskeluhoitotoimintaa toteutetaan tapauskohtaisesti tilanteen ja tarpeen mukaan koottavassa asiantuntijaryhmässä.

Yksilökohtainen opiskeluhoitotoiminta perustuu aina huoltajan suostumukseen. Esiopettaja kutsuu ryhmän koolle ja pyytää vanhempien suostumuksen. Lapsen osallisuus ja mielipiteet otetaan huomioon toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Yksilökohtaisessa työssä noudatetaan tietojen luovuttamista, saamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Opiskeluhoitokertomusten laatimisen ja säilyttämisen menettelytavat esiopetusryhmässä:

Esiopettaja kirjaa kertomuksen ja huolehtii sen tietoturvalisesta säilyttämisestä lukitussa kaapissa.

Lapsen erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen esiopetusryhmässä:

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Erytysruokavaliot toimitetaan valmistuskeittiöltä ruokavaliotodistusten perusteella. Esiopetuksen henkilöstö huolehtii siitä, että lapset syövät oman ruokavalionsa mukaista ruokaa.

Esiopetusryhmän lastenhoitaja laatii lääkehoitosuunnitelman yhteistyössä huoltajien kanssa. Koko esiopetuksen henkilöstö huolehtii lääkityksen antamisesta tarvittaessa.

Yhteistyön järjestäminen lasten ja heidän perheidensä sekä esiopetuksessa työskentelevien ja muiden lasten hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Opiskeluhooltotyöstä tiedottaminen esiopetusryhmän lapsille, huoltajille ja yhteistyötahoille:

Huoltajille jaetaan syyskaudella Ylöjärven esiopetuksen Tuen ja opiskeluhoillon palvelut –esitteen. Opiskeluhooltoasioista kerrotaan huoltajille syksyn vanhempainilloissa sekä lapsen oppimissuunnitelmakeskusteluissa syksyn aikana. Tarvittaessa opiskeluhoillon asioista tiedotetaan vanhempia lukuvuoden aikana eVakan kautta. Yhteistyötahoja tiedotetaan sähköpostitse.

Lapset ja huoltajat ovat vahvasti osallisina yksilökohtaisessa opiskeluhooltotyössä:

Lapsi on osallisena esiopetussuunnitelmansa laadinnassa kertomalla tai ilmaisemalla mielipiteitään ja toiveitaan yksilöllisesti sekä arvioimalla toimintaa erilaisilla tavoilla. Esiopetusryhmien lukuvuosisuunnitelman laadinnassa, arvioinnissa ja toteutuksessa huomioidaan lasten ajatuksia ja toiveita havainnoimalla lasten leikkejä ja keskustelemalla heidän kanssaan.

Luottamuksen pohja huoltajien kanssa luodaan päivittäisessä vuorovaikutuksessa. Varaamme aikaa keskustelulle huoltajien kanssa ja kerromme monipuolisesti päivän toiminnasta sekä yksilöllisesti lapsen päivästä. Pyrimme luomaan läsnäololla ja kiireettömyydellä huoltajille tunnetta siitä, että meillä on aikaa keskustella ja kuunnella. Otamme huoltajien aloitteet avoimesti vastaan ja kerromme heille, miten toiveita tai palautetta käsitellään esiopetuksessa.

Esiopetuksen henkilöstö kannustaa huoltajia osallistumaan yhteiseen suunnitteluun ja arviointiin sekä tukee huoltajia keskinäisessä verkostoitumisessa esim. Vanhempainillat ja vanhempainoimikunta. Huoltajien toivotaan antavan palautetta esiopetuksen toiminnasta ja lapsen yksilöllisistä tarpeista. Palaute käsitellään ja siihen vastataan. Toimintaa arvioidaan ja kehitetään saadun palautteen pohjalta. Yhteistyön toimivuutta ja kehittämistä arvioidaan säännöllisesti asiakastytyväisyyskyselyllä. Huoltajille tiedotetaan tuloksista ja niitä hyödynnetään toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä.

Esiopetusryhmän toimintatavat opiskeluhooltopalvelujen työntekijöiden ja muiden opiskeluhoillon yhteistyötahojen kanssa:

Esiopetuksesta otetaan yhteyttä opiskeluhooltopalveluiden työntekijöihin ja muihin opiskeluhoillon yhteistyötahoihin tarvittaessa sähköisesti tai puhelimitse.